

Сумський державний
університет –
провідний вищий
навчальний заклад
Сумщини

Минув рік із початку роботи нового проекту СумДУ - Електронного архіву наукових публікацій наших науковців. Репозитарій університету за цей час потрапив до світового інтернет-рейтингу Webometrics, зайняв друге місце серед українських репозитаріїв та посів поважне 473-тє місце серед 1220 інституційних репозитаріїв світу за результатами липневого рейтингу 2011 року. На сьогодні кількість публікацій в архіві перевищує 23 тисячі. За рік кількість відвідувань сайту Репозитарію становила 104 062 з 104 країн світу. Кількість переглядів - 691 130.

Лютий 2012 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 1-2 (324-325)

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ПОРОЗУМІЛИСЯ

Студентський ректорат і студентський профспілковий комітет СумДУ ініціювали проведення конференції "Навчальний процес очима студентів" за участі адміністрації вишу. Традиційно піднімалися питання якості освіти, злагодженості та прозорості навчального процесу, розглядалися актуальні проблеми, окреслювалися шляхи їх вирішення.

Студентський ректор Богдан Постолюний презентував результати он-лайн опитування серед студентів, яке проводилося на сайті "Твій СумДУ" і охопило різні аспекти навчального процесу (забезпечення навчальною літературою, температурний режим в аудиторіях, неформальні відносини викладачів зі студентами, якість освітніх послуг, адаптацію міжнародної академічної мобільності тощо).

Представників студентського профспілкового комітету СумДУ, окрім згаданих вище проблем, хвилювали питання навантаження студентів, заохочення активістів, планування розкладу занять та іспитів, аудиторна зайнятість тощо.

На завершення заходу студентський проректор з інформації Олександр Кобзар представив "марафон запитань" від студентства, на які представники адміністрації вишу давали чіткі й аргументовані відповіді.

Відгуки свідчать, що конференція пройшла успішно, студенти і керівництво університету почули одне одного, актуальні питання, за словами ректора Анатолія Васильєва, будуть доопрацьовані та позитивно вирішені.

Експозиція СумДУ на виставці «Абітурієнт» у центрі «Іллінський»

Гра аристократів – с. 7

Наші на Говерлі – с. 8

Презентація нової магістратури – с. 2

Юлія Джима: назустріч перемозі

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ ОСТАННЬОГО ЧАСУ

СІЧЕНЬ

У центрі "Іллінський" проходила спеціалізована освітня виставка "Абітурієнт", у якій взяли участь провідні вищі навчальні заклади області, України та Російської Федерації. Сумський державний університет презентував свою матеріально-технічну базу, можливості, які відкриваються перед студентами, а також інноваційні технології, широко впроваджені у виші. Зокрема, особливий інтерес школярів викликав запрограмований нашими студентами робот NXT 2.0, що керується з використанням бездротових технологій зв'язку та виконує інструкції, надані оператором. Виставка допомогла майбутнім абітурієнтам переконатися, що Сумський державний університет надає якісну освіту, яка відповідає вимогам часу та дозволяє випускникам успішно конкурувати на ринку праці.

Упродовж двох місяців доцент кафедри загальної та теоретичної фізики Тарас Лютий проходив стажування в Університеті Лестера (Великобританія), який входить до 200 кращих університетів світу. Стажування здійснювалося у відділі фізики та астрономії, у групі фізики конденсованого середовища під керівництвом професора Кріса Біннса. Потужна матеріальна база та досвід англійців у питаннях виробництва феромагнітних нанокластерів разом із відповідним досвідом сумської дослідницької групи дали поштовх низки нових ідей. Зокрема, одержано низку результатів та окреслено коло задач у дослідженні фізики нового методу терапії ракових пухлин - магнітної гіпертермії. На сьогодні 25 науковців Сумського державного університету (переважно з факультету ЕЛІТ) здійснюють стажування у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах Німеччини, Великобританії, Франції, Японії та Канади.

В управлінні освіти і науки Сумської ОДА відбулося нагородження студентів спеціальності "Журналістика" Сумського державного університету Ірини Савченко та Ніни Коломієць - призерів обласного етапу XII Міжнародного конкурсу української мови ім. Петра Яценка.

Вони посіли II та III сходинки п'єдесталу в секції нефілологічного профілю навчання. Студентів нагородили грамотами та цінними подарунками від обласного управління освіти і науки, а також від alma mater. Крім того, грамотами обласного управління освіти і науки "за якісну підготовку студентів" відзначили викладачів СумДУ Ольгу Садовнікову та Олену Ткаченко.

ЛЮТИЙ

Електронний архів СумДУ посів I місце серед репозитаріїв України. Загалом до рейтингу потрапило лише 10 українських репозитаріїв із 20, які діють в Україні. У загальному світовому рейтингу інституційних репозитаріїв електронний архів СумДУ на 379 сходинці із 1173 можливих. На січень 2012 року за кількістю введених документів, зареєстрованих авторів, проіндексованих пошуковими системами сторінок, Інституційний Репозитарій СумДУ також став лідером в Україні.

На початку лютого чемпіонат Європи з біатлону в Словаччині приніс українським спортсменкам золоту естафетну перемогу. У складі збірної України виступала і студентка Сумського державного університету спеціальності "Журналістика" Юлія Джима. Українки вперше пройшли всю дистанцію, залишивши далеко позаду спортсменок із Росії та Німеччини, які відповідно здобули "срібло" та "бронзу". Як наслідок, команда України перевищила результат своїх найближчих суперниць-сусідів аж на одну хвилину.

Доцент кафедри процесів обладнання хімічного та нафтопереробного виробництва Сергій Якушко удостоєний звання Лауреата Премії Міжнародного Російського Фізичного Товариства, а також обраний Почесним членом Російського Фізичного Товариства. Відтепер його ім'я стало поруч із іменами таких видатних вчених, як Дмитро Менделєєв, Наталія Бехтерева, Петро Гаряєв, Євгеній Опарін. Таке визнання він отримав завдяки відкриттю Закону "фібоначчійового" розподілу хімічних елементів у періодичній системі Д.І. Менделєєва. Вітаємо науковця та бажаємо йому подальших плідних досліджень!

«НА 200 ВІДСОТКІВ – НЕ ПОМИЛИЛИСЯ!»

Так зазначив директор Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, голова науково-методичної комісії із журналістики та інформації МОН-молодьспорту України, професор Володимир Різун, згадуючи, як у 2004 році ставив підпис на ліцензійній справі, що дозволяла відкриття в СумДУ підготовки за спеціальністю "Журналістика". Цього разу поважний гість завітав до нашого університету на презентацію нової магістерської програми за спеціальністю "Медіакомунікації". Також були присутніми редактори та журналісти провідних засобів масової інформації Сумщини, представники прес-служб підприємств, організацій, державних установ тощо.

Представляли новий не лише для СумДУ, а й взагалі для української вищої освіти напрям підготовки ректор СумДУ Анатолій Васильєв, проректор із науково-педагогічної роботи Володимир Любчак, завідувач кафедри журналістики та філології Олена Ткаченко.

кам засобів масової інформації та журналістам-практикам, які не мають спеціальної освіти, а також усім, хто пов'язав або планує пов'язати свою професійну діяльність із журналістикою, видавничим бізнесом, піаром чи рекламою. Навчання допоможе їм по-новому подивитися на свою

Майстер-клас від В.В.Різун

Розповідаючи про технічне, методичне та наукове забезпечення навчального процесу в університеті й на кафедрі журналістики й філології зокрема, про систему й принципи підготовки майбутніх медіаників тощо, усі виступаючі відзначали кілька головних моментів.

По-перше, магістерська програма з медіакомунікацій - це фактично друга вища освіта. У поєднанні з першою вона дозволить стати унікальним спеціалістом, затребуваним як на ринку ЗМІ, так і в суміжних галузях. Жорстка конкуренція робить другу освіту необхідною умовою для покращання професійних позицій та оптимальним способом для початку нової кар'єри.

По-друге, магістерський курс потрібен насамперед керівни-

професію, проаналізувати основні тенденції розвитку галузі, отримати нові компетенції, необхідні для професійної кар'єри. Особливо цікавий і корисний цей курс також для випускників педагогічних вишів, учителів шкіл, викладачів середніх спеціальних навчальних закладів. Крім усього іншого, він допоможе професійно викладати дисципліни з циклу "Медіаосвіта", яка дозволить людям розумітися на різних аспектах медіа та медіа-контенту, визначати джерела та мотиви походження медіа-текстів, їх політичну, соціальну, комерційну, культурну складові тощо.

По-третє, вступити зможуть усі бажаючі, хто має диплом "бакалавра" чи "спеціаліста" будь-якого напрямку підготовки, а найголовніше – бажання.

Особливу зацікавленість у жур-

налістів місцевих ЗМІ викликав виступ Володимира Різун, який детально й усебічно охарактеризував принципи підготовки за магістерським курсом "Медіакомунікації", зупинився на основних навчальних дисциплінах, навів приклади непрофесійності в роботі журналістів-практиків, акцентував на перевагах професійної освіти в журналістиці. А ще очільник провідної журналістської школи України висловив кілька думок про діяльність кафедри журналістики та філології СумДУ.

Зокрема, відзначив професійний рівень та стрімкий розвиток порівняно молодій кафедрі, якій за досить короткий термін вдалося досягти високих результатів. "Сумська школа журналістики, - визнав метр журналістикознавства, - є однією з найкращих в Україні, а технічне забезпечення її нічим не поступається Інституту журналістики КНУ".

Чимало колишніх випускників закладу, який очолює Володимир Різун, працює сьогодні в засобах масової інформації Сумщини. Від їхнього імені його вітала головний редактор телеканалу ATV Раїса Стоян, яка підтвердила необхідність відкриття такої магістерської спеціальності, адже, за її словами, сьогодні чимало людей приходять працювати в систему медійних комунікацій, маючи певний талант, але не маючи потрібних знань для його розвитку.

Під час презентації говорили також про набутки й проблеми журналістики в цілому, про мобільність планів підготовки, про вступні іспити для абітурієнтів, термін навчання тощо. Виступаючи, представники університету і журналісти-практики висловлювали переконання: магістерський курс за спеціальністю "Медіакомунікації" сприятиме підвищенню професіоналізму журналістів, що суттєво поліпшить масовокомунікаційне середовище не лише Сумщини.

Більш детальна інформація на сайті

<http://journ.sumdu.edu.ua> або за телефоном 68-78-50

УВАГА!

Рішенням Державної атестаційної комісії Сумський державний університет отримав ліцензію на підготовку магістрів за спеціальністю "Інтелектуальна власність". Це друга вища освіта для тих, хто має диплом "бакалавра", "спеціаліста" або "магістра" за будь-яким напрямом. Термін навчання - 1 рік. Перший набір проводиться з 11 червня 2012 року, початок занять - 1 вересня 2012 року.

Протягом навчання студенти отримають ґрунтовну підготовку з набуття та охорони прав на об'єкти немайнового права інтелектуальної власності, оцінки вартості прав, розпорядження правами інтелектуальної власності, оформлення ліцензійних та авторських договорів, комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, управління інтелектуальною власністю в організаціях, економіки інтелектуальної власності, захисту від недобросовісної конкуренції, проведення патентно-інформаційного пошуку з використанням світових баз даних. Випускники цієї спеціальності можуть працювати патентними повіреними, судовими експертами з питань інтелектуальної власності, оцінювачами інтелектуальної власності, фахівцями з патентно-кон'юнктурних досліджень, юристами-консультантами з охорони прав інтелектуальної власності, адвокатом із цієї спеціалізації.

Довідки за телефоном 64-08-68.

ПІДСУМКИ роботи СумДУ за 2011 р. та основні завдання на 2012 р.

УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНИЙ ЗВІТ

ректора Сумського державного університету А.В. Васильєва
«Підсумки роботи СумДУ за 2011 р. та основні завдання на 2012 р.»

Шановні колеги, шановний студентський актив!

На початку 2011 року ми передбачали уповільнення динаміки розвитку університету. Наслідки демографічної «ями», суттєве зниження фінансових можливостей, скорочення штату, кадрові втрати тощо не оминуло чимало вишів України. Ми, однак, маємо всі підстави визначити цей складний за очікуваннями 2011 рік у цілому як успішний.

У всесвітньому рейтингу Webometrics серед вишів України ми пере-

містилися з 11-ї позиції у 2010 році на 8-му і на чотири позиції піднялися в наукометричній базі Scopus. Свідченням того, що університет вийшов на високі позиції в українській вищій освіті, стало і проведення МОНмолодьспорту на нашій базі конференції, на яку були запрошені ректори та прокатори провідних університетів країни. Тобто маємо певний імідж не лише на регіональному рівні. Це і наш успіх, і додаткова відповідальність за збереження та підтвердження досягнутого.

У 2011 р. ми пройшли не лише акредитацію 26 спеціальностей і напрямів підготовки та складний процес акредитації університету в цілому, а й відкрили такі спеціальності, як «Державна служба», «Управління фінансово-економічною безпекою», а також із прийомом уже наступного літа – «Рекламу та зв'язки з громадськістю», «Медіакомунікації», «Медико-профілактичну справу».

До того ж отримання ліцензій на підвищення кваліфікації за програмами «Електронні засоби та дистанційні технології навчання», «Інноваційна педагогічна діяльність» надає можливість повномасштабно поширити діяльність факультету підвищення кваліфікації та педагогічних інновацій на загальноукраїнський простір.

У звітному році успішно здійснено ліцензування спеціальності «Інформатика» (як друга вища освіта), відкрито магістратури із «Журналістики» і «Комп'ютеризованих систем управління та автоматики». Також отримано право на первинну професійну підготовку за професією «Охоронець», на підвищення кваліфікації немедичних працівників із надання першої невідкладної медичної допомоги, а лікарів – на передатестаційних циклах із 3 спеціальностей («Хірургія», «Інфекційні хвороби», «Загальна практика – сімейна медицина») та на курсах стажування із 6 спеціальностей.

Така кількість позитивних ліцензійних рішень ДАКу означає, що ми суттєво поширюємо напрями освітньої діяльності.

Близька до завершення робота з відкриття спеціальності «Інтелектуальна власність». Ставимо перед собою і таке амбіційне завдання, як відкриття магістратур із «Права» та з підготовки медичних сестер. Спеціалізацію «Медичне право», яку ми започатковуємо, потрібно

довести до відповідних «кондицій» і забезпечити їй визнання на загальнодержавному рівні.

У цьому році будемо намагатися пройти дозвільні процедури щодо поширення переліку спеціальностей із правом надання другої вищої освіти і проведення підвищення кваліфікації. Розглядаємо можливість відкриття спеціальностей «Експертиза товарів та послуг», «Безпека інформаційних і комунікаційних систем», «Стоматологія», а також у технікумах Конотопського інституту спеціальностей «Землепорядкування», «Професійна освіта за профілем «Комп'ютерні технології», «Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів».

Будемо поширювати перелік спеціальностей зі спектра первинної професійної підготовки, зокрема «Секретар керівника», «Косметик», а також із таких напрямів підвищення кваліфікації, як «Медсестринська справа», «Арбітражні керуючі» та інші.

Усе вищезазначене спрямоване і на певну компенсацію негативних тенденцій зниження контингенту осіб, що навчаються, і який на сьогодні становить близько 18 тис. осіб.

2011-й рік став роком максимальної глибини демографічного спаду стосовно випускників шкіл, яких порівняно з 2010 р. було менше на 40%, а по м. Суми – майже вдвічі. Незважаючи на це, ми лише на 19% зменшили держзамовлення на денну та на 14% на заочну форму навчання. При цьому за бакалавратурою «Право» відкрили заочну форму і майже вдвічі збільшили ліцензійний обсяг за денною, а на «Маркетинг» – за заочною формою.

У порівнянні з більшістю ВНЗ України наші втрати з прийому на перший курс у межах 26-27% є допустимими. При цьому найкращі показники за

денною формою мають Медичний, Шосткинський та Конотопський інститут, а за заочною формою у Конотопському інституті навіть +4%. Що стосується технікумів та коледжів, то втрати контингенту в них значно менші. Нам необхідно ще більш активно проводити роботу щодо поповнення 2-3-го курсів випускниками ВНЗ I-II рівнів акредитації. У звітному році поповнення становило +15% до 2010 року за денною формою і, на жаль, -15% – за заочною.

Окрема тема – прийом за ОКР «спеціаліст», «магістр». Причину втрат контингенту випускників бакалавратури за денною формою на 11% потрібно шукати. Особливо виділяються спеціальності «Обладнання хімічного виробництва» (-43%), «Журналістика» (-31%), факультет економіки і менеджменту та Шосткинський інститут. При цьому на 6-ть спеціальностей так званих «спецкатегорій», які мають і великий ліцензійний обсяг та значне держзамовлення, зараховано тільки 30 осіб, які є випускниками бакалавратури інших ВНЗ.

Після закінчення бакалавратури 320 студентів заочників не продовжили навчання за ОКР спеціаліст, магістр. Усе це стосується і Шосткинського та Конотопського інститутів.

Маємо додаткові резерви і за спеціальностями «Державна служба» і, особливо, «Бізнес-адміністрування», на яку зараховано всього 8 осіб. Значущим компенсатором демографічних коливань є зростання майже на 15% (рис. 1) контингенту іноземних громадян. Цей процес іде не лише в Медінституті, а й на всіх факультетах (ФЕМ має вже більше 100 іноземних студентів).

Додатковий обсяг навчальних доручень, а це більше 23 тис. годин, дала система перепідготовки та надання послуг підвищен-

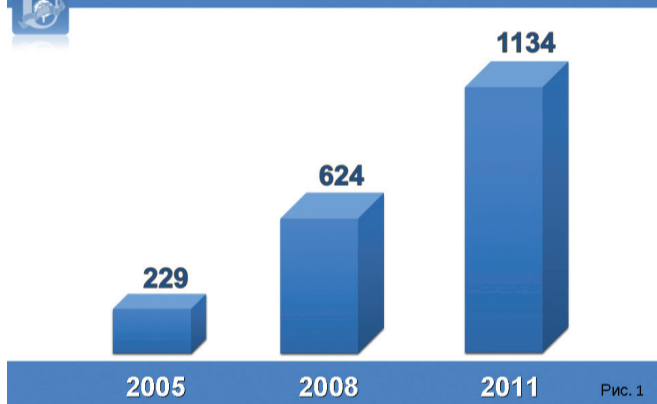
ня кваліфікації (2600 слухачів у 2011 році). У той же час необхідно зазначити, що відбулося зниження майже за всіма показниками кількісних характеристик цієї системи, зокрема й щодо другої вищої освіти. Необхідно знайти системні рішення для подолання такої тенденції, а також для залучення зовнішнього контингенту на факультет підвищення кваліфікації викладачів.

У звітному році ми вкотре вирішили збільшення обсягу держзамовлення в аспірантурі за денною формою на 14% та відкрили ще 3 спеціальності. Контингент аспірантури (рис. 2) сьогодні становить 250 осіб (додано за рік – 18%). Треба розуміти, що розвиток аспірантури – це стратегічне завдання. Після прийняття нової редакції закону «Про вищу освіту» аспірантура стане 4-річною із суттєвою навчально-науковою складовою. А це і обсяги навчальних доручень, і, нарешті, конкурсний відбір кращих випускників для подальшої роботи у нас, тобто вплив на якість кадрового забезпечення.

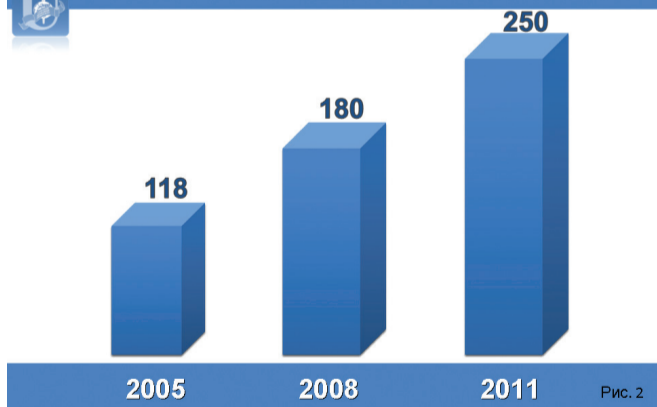
За рік частка осіб зі вченими званнями та науковими ступенями серед ПВС університету зростає з 72% до 76%. Докторів наук, професорів уже 80 осіб. Численність кандидатів наук, доцентів зростає до 480 осіб. За рік захистили докторські дисертації 7, а кандидатські – 44 співробітники та аспіранти. Це найвищі показники за всі роки існування університету.

На більшості факультетів, інститутів (крім Шосткинського) та на 29 кафедрах частка осіб зі ступенями та званнями збільшилась. У той же час 19 кафедр не мають у своєму складі докторів наук, на факультетах юридичному, ІФСК та на 5 кафедрах інших факультетів кадровий потенціал нижче 50%, а на 7 – ниж-

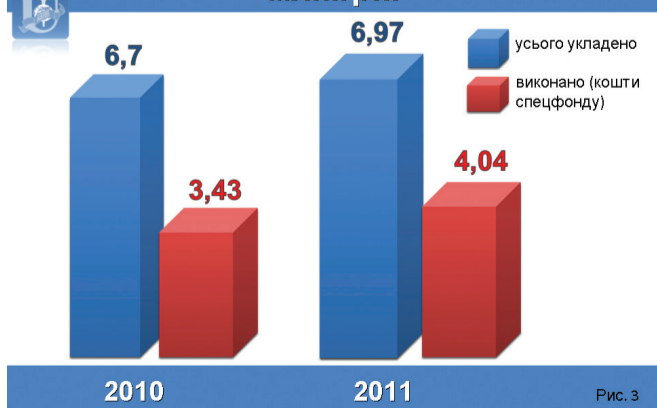
Контингент іноземних громадян, осіб

Контингент аспірантури, осіб

Обсяг наукових досліджень, млн.грн.

че 75%, що також не достатньо.

Необхідно продовжувати системну роботу щодо зростання кадрового потенціалу на всіх без винятку кафедрах, відкривати нові напрями аспірантської підготовки, відкрити спецраду із захисту дисертацій медичної спрямованості, зберегти діючі спецради й підвищити ефективність їхньої діяльності, нарощувати обсяги підготовки в докторантурі.

Загальним завданням докторантури, аспірантури та системи підвищення кваліфікації викладачів є всебічний розвиток креативного, інноваційного потенціалу наукових та науково-педагогічних працівників університету. Переважна більшість викладачів має бути підготовлена до викладання англійською мовою (щорічно більше 80 осіб проходять таку підготовку), володіти проектними, грантовими, IT- і мультимедійними

технологіями тощо.

У звітному році система такої спрямованості працювала. У 2012-му затвердимо та почнемо апробацію так званої накопичувальної системи підвищення кваліфікації, що враховуватиме й найбільш значущі наукові здобутки викладачів.

Наукова діяльність університету в цілому як пріоритетний напрям, набула подальшого розвитку.

Загальний обсяг НДР (рис. 3), які виконувалися, досяг уже 7 млн грн при випереджальному збільшенні реально виконаних робіт на 17,5% за рахунок коштів спеціального фонду, що становив більше 4 млн грн. На замовлення підприємств та організацій виконувалися 328 робіт за госпдоговорами та грантами, що майже на 70% більше, ніж у 2010 році. На 30% зростає кількість публікацій, які обраховані базою даних «Scopus», і аж на 3 позиції – індекс Гірша.

Отримано 55 (рис. 4) охоронних документів (зростання на 31%), у тому числі за участі студентів – 17. Це теж найвищі показники за всю історію вишу. Є динаміка (+16%) і за кількістю статей, що опубліковані за кордоном та за іншими показниками оприлюднення результатів досліджень.

У той же час госпдоговірні та наукова грантова тематики виконувалися лише на 20 кафедрах. Необхідно забезпечити й суттєве збільшення обсягів «фінансованої науки», і збільшення щонайменше у 2-3 рази кількості публікацій у виданнях, які обраховуються базою даних Scopus, і відповідне зростання міжнародної грантової діяльності. Та й у цілому теза пріоритетності наукової складової повинна більш наполегливо, системно реалізовуватися в усіх напрямках діяльності, зокрема й навчально-науковій роботі зі студентами.

Не потребує доказів, що конкурентоспроможність вишу все більше визначається конкурентоспроможністю випускників, зацікавленістю в них із боку роботодавців, тобто коли наш диплом забезпечує певні стартові позиції, коли наш випускник має здатність до багатовекторної, а не тільки до вузькопрофесійної діяльності. Якість підготовки фахівців не дуже доречно оцінювати формалізованими показниками. У той же час:

- знову наші студенти стали першими у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, зберегли достойну позицію і в загальноукраїнських олімпіадах (попереду тільки КПІ, Київський ім.Шевченка та Донецький технічний університет);
- збільшується активність кафедр і безпосередньо студентів щодо участі в інших конкурсах, конференціях, програмах академічного обміну тощо.

У той же час, незважаючи на такий позитив, якість підготовки студентів у їх основній масі, а також рівень нашої роботи з обдарованою студентською молоддю не може влаштувати. Тому й затверджена цільова довготермінова програма «Студентська наукова діяльність та її органічне поєднання з навчальним процесом», яку будемо системно диспетчувати, як і

програми наукового зростання, кадрового забезпечення, ІКТ. Необхідно надати свіжого подиху практичній підготовці студентів, у тому числі й на підприємствах, в організаціях із сучасними технологіями та потужною інноваційною складовою; суттєво більше як на рівні загальноуніверситетського, факультетського, так і кафедрального менеджменту приділяти увагу якості навчального процесу в озумінні його глибинної суті.

У звітному році нами, зокрема й із зазначеною метою:

- поширена кількість спеціальностей дуальних спеціальностей факультетів ЕЛІТ і ТеСЕТ паралельно отримують фах економіста або фінансиста, а 27 студентів спеціальностей ФЕМ отримують ще й фах юриста і за рік чисельність таких студентів зростає на 75%;

- уперше ми почали видавати бажаним студентам складні, незвичні для нас додатки до дипломів за вимогами, встановленими в країнах Європи відповідно до Болонського процесу;

- нарощується й видавнича діяльність (рис. 5): 8 підручників і 69 навчальних посібників, що на 30% перевищує показник 2010 року;

- інформаційно-бібліотечне обслуговування поширюється як за кількісними показниками, так і за розвитком сучасних технологій; зростає як традиційний фонд на паперових носіях, так і електронна бібліотека; візити на сайт бібліотеки зареєстровані із 96 країн, за кількістю збільшилася майже вдвічі, а кількість переглядів – на 40%;

- до 10 (на 20%) збільшилася кількість напрямів підготовки за дистанційною формою навчання;

- за рік розроблено близько 6400 тестових завдань, 150 лекцій, близько 210 електронних тренажерів тощо. Виконання за 3 роки плану впровадження електронних засобів навчання проілюстровано на рис. 6.

Уже затверджено аналогічний план на 2012-2014 роки. Розуміючи значущість інформаційно-телекомунікаційних, комп'ютерних технологій, їх безпосередній вплив на ефек-

тивність наукових досліджень, якість підготовки фахівців та позиціонування університету в міжнародному науково-освітньому просторі, ми й у 2011 році без значного збільшення технічних і фінансових ресурсів забезпечили випереджальний розвиток інтегрованої ІКТ-системи університету.

Реалізовані потужні проекти розбудови веб-системи, створено репозитарій, який відразу відзначений 2-м місцем серед репозитаріїв України, а сайт бібліотеки визнаний кращим серед сайтів бібліотек вітчизняних вишів. Укладено угоди з такими міжнародними провайдерами, як «Bi-Bi-Ci», «Radio-Franc», «Polskie Radio», та завершуються перемовини із «Радио-Швеція» щодо трансляції навчальних та науково-популярних програм через Інтернет-радіо СумДУ. Поширюється коло замовників наших програмних продуктів, серед яких і ОДА, і органи місцевого самоврядування, і різні університети України.

Нам конче необхідно в найближчі терміни розробити «Програму інформатизації СумДУ на 2012-2014 роки», «Концепцію розбудови єдиного середовища e-learning».

Також необхідно розробити програму дій із розбудови навчального процесу за європейськими технологіями, що зрушить питання і міжнародної акредитації спеціальностей, і академічності через синхронізацію, як мінімум, магістерських програм тощо.

2011 рік був успішним і щодо міжнародної діяльності. Уже зазначалося суттєве зростання контингенту іноземних громадян, зростання публікацій наукових праць за кордоном, проведення міжнародних конференцій тощо. Значного приросту (на 60%) досягнуто й за загальною кількістю міжнародних грантів (рис. 7). У той же час лише 5 із них виконуються як міжнародні освітні і 5 – як наукові проекти, ще маємо 6 міжнародних господарських угод. Тобто резерви є.

64 індивідуальних гранти та додатково, за фінансуванням міністерства, 25 стажувань наших колег у провідних університетах Європи та США надають суттєві можливості саме для розвитку кадрового потенціалу університету, започаткування нових

грантових проектів, використання сучасного обладнання й технологій для досліджень та підвищення рівня оприлюднення їх результатів.

Загальний обсяг фінансування із усіх джерел вищезазначеної міжнародної діяльності вже становить більше 7 млн грн, що майже утричі перевищує аналогічний показник 2010 року. (І це без урахування коштів, що реалізуються на виконання проектів безпосередньо грантодавачами).

Нарешті є зрушення в питаннях академічної мобільності студентів – щонайменше у 2,2 рази за обсягами направлених за кордон осіб. Маємо і визнання еквівалентності диплома спеціальності «Фізична та біомедична електроніка» диплому фізика-магістра Карлова університету (м. Прага), і «паралельне» навчання студентів спеціальності «Електротехнічні системи електроспоживання» у наших польських партнерів. Укладені відповідні угоди і з університетами Німеччини, Литви, Болгарії, Китаю. Є відповідні плани й на цей рік.

Посилюється вплив позанавчальної діяльності на успішність університету, профорієнтаційну роботу і безпосередньо на гуманітарну складову розвитку. Лише відвідувань наших заходів школярами – близько 19 тис. Зростає до 725 (на 25%) чисельність школярів, які є безпосередньо учасниками наших спортивних секцій, гуртків.

У звітному році створені «Клуб інтелектуальних ігор» на проспекті Шевченка, студентські агенція з питань міжнародної діяльності та служба сприяння працевлаштуванню, експериментальні творчі студії на факультетах ЕЛІТ і ТеСЕТ, з'явилося багато нових форм реалізації студентського самоврядування, серед яких і проект «Екологічний гуртожиток» із такою важливою складовою, як енергозбереження. Виправдовує себе і призначення студентів заступниками комендантів певних гуртожитків.

Уперше після тривалої перерви створені два студентських загони, які в кількості 70 студентів працювали в Харківській області та Криму.

Як і в попередні роки, найбільш активно робота з тимчасового працевлаш-

тування проводиться в політехнічному технікумі Конотопського інституту.

Традиційно СумДУ є переможцем міської та обласної універсіад. Аналогічні позиції займають наші коледжі й технікуми. Футзальна та волейбольна команди посіли перші місця в чемпіонатах України першої ліги, разом із «Хімпромом» створена волейбольна команда вищої ліги, є успіхи майже в кожному із 27 видів спорту, які в нас культивуються. 14 студентів увійшли до збірних команд України з різних видів. Є перемоги на змаганнях європейського та світового рівнів.

Конкретні завдання на 2012 рік щодо подальшого розвитку позанавчальної діяльності, рекламно-інформаційного блоку та гуманітарної складової в цілому детально обговорені в ректораті при відповідних звітах.

Успішність діяльності університету значною мірою залежить від стану матеріальної бази. Пріоритетним було технічне забезпечення ІКТ. Це і збільшення кількості комп'ютерів до 2816. При цьому за рахунок реалізації відповідної програми кількість мобільних комп'ютерів, зареєстрованих у мережі, зросла вдвічі, кількість Wi-Fi зон (рис. 8) – на 45%, чисельність користувачів мережі з доступом до Інтернету – на 18% (при цьому швидкість збільшилася вдвічі, тобто до 82 кбіт/с), кількість мультимедійних аудиторій, відповідних студій (рис. 9) зросла на 18,4%. Тільки до телефонного зв'язку підключено більше 70 нових абонентів.

Найбільш проблемними залишаються питання оновлення парку ЕОМ. Заявлені потреби перевищують реалії у 3-5 разів. Кожен керівник повинен бути і виваженим, і реалістичним, і знаходити оптимальні шляхи вирішення завдань розвитку.

Серед придбань для науково-навчальних потреб є і верстатне, і медичне обладнання, і прилади, і мікроскопи. Чимало придбано і для господарського комплексу. Зокрема, обладнання їдальні, одна одиниця автотранспорту, ліфт гуртожитку №2 та 24 електроплити для гуртожитку №3, велика кількість кондиціонерів, насосне та інше технологічне устаткування.

Традиційно виконано чимало ремонтних робіт (420 аудиторій, лабораторних та інших приміщень, що на 20% більше, ніж у 2010 р.). Тільки підвісних стель змонтовано близько 4 тис. м2. Йде ремонт фасадів, дахів тощо. Усього власними силами виконано робіт у фізичних обсягах приблизно на 4 млн грн, а підрядними організаціями – ще на 2,7 млн грн.

У 2011 р. на будівництві нового корпусу виконано робіт більше ніж на 16 млн грн. Першу чергу його введемо вже у квітні-травні, а повне завершення будівництва в цілому прогнозуємо через 2 роки. Ми отримаємо чимало нових навчальних приміщень, поширимо матеріальну базу спорту й культурно-мистецького центру. У 2012 році, я сподіваюся, побудуємо власну котельню (поки що без обладнання), завершимо проектування 16-поверхового навчально-побутового кампусу для іноземних студентів, проведемо реконструкції та чергові ремонти багатьох існуючих приміщень, продовжимо облаштування покрівель більш надійними конструкціями із металочерепиці, відремонтуємо стелю актових залів. У планах: фасади, територія, багато іншого. У звітному році на 16 млн грн профінансована також реконструкція навчального корпусу, переданого Шосткинському інституту після санації «Свеми».

Ці кроки спрямовані як на вирішення завдань розвитку, так і на поліпшення умов праці, навчання, проживання, тобто на реалізацію програм соціально-орієнтованого змісту, які в минулому році збережені й поширені.

– Штатно-фінансова система, у тому числі її субрахункова, і преміальна складова, якщо і змінювалася, то тільки на вдосконалення. Не знаю випадків відмови щодо матеріальної допомоги, часткової компенсації вартості навчання, путівок для відпочинку або лікування тощо.

– Відповідні статті колективного договору в основному виконуються, у тому числі й у частині відрахування коштів через профспілку на соціальні заходи.

– За рахунок поширення орендних відносин і пошуку внутрішніх резервів студенти й аспіран-

ти отримали ще 28 кімнат у гуртожитках, плануємо за 2012 рік додати ще 20 кімнат.

– На військовій кафедрі та в гуртожитку №3 облаштовані нові буфети, а у другому гуртожитку – мінімагазин.

– Збільшилися показники товарообігу комплексу громадського харчування, при цьому на 11% зросла кількість відвідувань. Упевнений, що зростають і якісні показники його діяльності.

– Реалізовано, мабуть, єдиний в Україні проект «Студентський лелека», спрямований на допомогу студентам, які мають дітей.

– Створена студентська соціальна служба.

За всіма цими та іншими позиціями соціального спрямування є конкретні плани й на 2012 р. Серед них реальні кроки зі створення і власного санаторію-профілакторію (як клінічного закладу Медичного інституту), і спортивного оздоровчого табору, і поширення медичного пункту та надання на його базі послуг відповідної спрямованості, і облаштування ще одного кафеєтерію на 60 місць у новому корпусі.

Реалізація більшості із зазначених у доповіді питань значною мірою визначалася фінансовим станом СумДУ. Формула спрямованості наших фінансово-господарських механізмів: «Успішний університет – це фінансово-спроможний університет».

За рік зведений бюджет комплексу СумДУ збільшився на 28,5 млн грн, тобто на 15% і становить 225 млн грн. Випереджальними темпами (+18%) зростав фонд оплати праці. Усі виплати проводилися своєчасно, у повному обсязі. Тільки на субрахунки структурних підрозділів спрямовано більше 5 млн грн, що на 16,5% більше, ніж за минулий період.

Упевнено можемо зазначити, що і 2012 рік ми теж пройдемо без колізій, оскільки маємо і певні напрацювання, і певні резерви. У той же час детальний аналіз заспокоєності знімає. Декілька штрихів.

Зростання доходів звітнього року відбулося переважним чином за рахунок коштів загального фонду, тобто на капітальне будівництво і захищені статті (ФОП та стипендії). Внаслідок зниження дер-

жавного фінансування комунальних послуг ми були вимушені на 3 млн грн більше, ніж у 2010 р., профінансувати «комуналку» із власних коштів. Декілька разів за рік підвищувалася заробітна плата, зростали тарифи, а разом із цим і собівартість наших послуг.

У той же час зменшення контингенту повноплатників, «пробуксовка» системи підвищення кваліфікації, перепідготовки та надання інших платних послуг уповільнили до 4,5% за рік темпи зростання дохідної частини за власними коштами (останніми роками цей показник становив від 15% до 30%). Так, ми це передбачали, створили резерви і за їх рахунок профінансували всі наші плани року 2011-го.

У новому році потрібно знайти, надати нові імпульси в системній роботі зі збільшення надходжень коштів та їх раціонального використання. Адже фінансові можливості значною мірою зумовлюють і реалізацію місії університету щодо якості освіти й ефективної науки, і рівень соціальної захищеності співробітників та студентів.

Так, ми будемо наполегливо реалізовувати філософію науково-навчально-виробничого комплексу. Але є теза: «Думай глобально, дій тотально». Є пріоритети: якість навчання і науки. Однак є й увесь великий спектр діяльності, який забезпечує успішність університету, і «дрібниць» тут не повинно бути. Тобто важливо все: і система підвищення кваліфікації, і формування контингенту, і міжнародна діяльність, і заощадливість, і додержання принципів доцільності, і, наголошую, розвиток системи надання додаткових платних послуг.

Кожен керівник (проректор, директор, декан, завідувач кафедри, начальник відділу, центру, департаменту) зобов'язаний знайти, забезпечити для свого підрозділу або тематичного напрямку діяльності додаткову до основної роботу, яка надає і додаткові штатно-фінансові можливості.

Будемо і надалі розвивати власну систему самоаналізу, рейтингового порівняння тощо. Адже

орієнтація на конкретні вимірювані результати наповнює нашу місію реальним змістом і дозволяє оцінити ефективність діяльності. Нам потрібно йти на структурні зміни (там, де вони назріли), вдосконалювати систему менеджменту (на певних напрямках при зростанні й масштабах діяльності, й вимоги до результативності – вона відстає), спрощувати бюрократію, відсікати зайве.

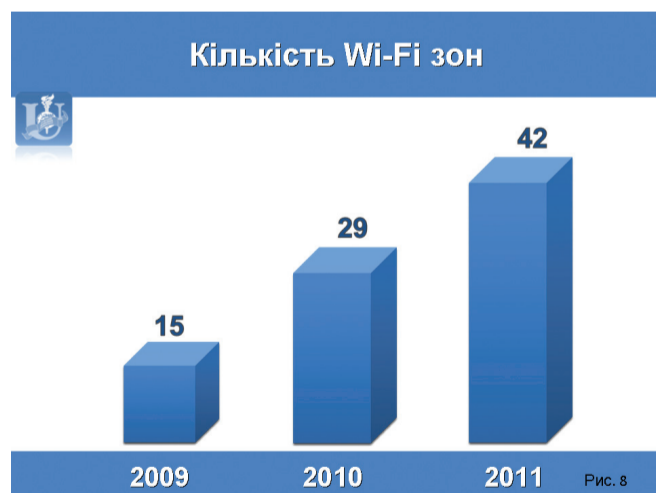
Університети все більше і більше входять у ринкові відносини за умов жорсткої конкуренції щодо освітніх і наукових послуг, у ринок грантового простору й сучасних технологій тощо. І головне в нашій стратегії – не вижити, а розвивати нашу конкурентоспроможність, бути ще більш активними. Тобто реалізувати концепцію випереджального розвитку.

І останнє. Напередодні за участі ректорату відбулося детальне, як правило критичне, обговорення і підсумків, і завдань на зборах факультетів, інсти-

тутів, де звітували й керівники інших структурних підрозділів, проректори. Це дозволило мені у своїй доповіді не деталізувати певні показники по структурних підрозділах. Кожна посадова особа повинна побачити своє місце в динаміці розвитку університету, зробити висновки.

Резерви є, у тому числі й у кожного особисто, у тому числі й у ректора. За процедурою сьогодні – це мій особистий звіт, а по суті – це узагальнення роботи всього колективу. І, незважаючи на критичність та самокритичність, я повторюю початок доповіді щодо визначення року 2011-го для нас як у цілому успішного. Висловлюю щирі вдячність усім колегам, студентському активу, всім тим, хто працював чесно, наполегливо, ініціативно, результативно.

У нас складні завдання. Маємо потужні, амбіційні плани. Упевнений, що у нас є всі підстави для оптимізму.

СЛОВО ЗАСВІДЧЕНЕ ДІЛОМ

Після виступу ректора та обговорення його доповіді перед конференцією трудового колективу про виконання колективного договору та роботи профкому СумДУ звітувала голова представницького органу профспілок СумДУ В.О. Боровик.

На початку свого виступу Валентина Олександрівна наголосила, що головним завданням профспілки, як і в минулі роки, залишається соціальний захист працівників університету. А це в першу чергу фінансове забезпечення і, як наслідок, позитивний морально-психологічний клімат у колективі.

Доповідач нагадала, що основні моменти розвитку соціальної сфери закріплені в колективному договорі, який розробляється та контролюється саме профспілкою працівників освіти, до складу якої входить майже 98 % працівників університету, яка, до речі, лише за останній рік збільшила свою чисельність на 250 чол. і має досить розгалужену структуру.

Серед основних комісій профкому чільне місце займає постійно-діюча комісія з питань колективного договору, а серед основних напрямів роботи профкому є контроль за його виконанням. Зокрема, зроблений детальний аналіз такого виконання за 2011 рік і з'ясовано, що його показники значно перевищують показники попереднього року (в фінансовому виразі вони зросли на 6 млн грн.).

Звітуючи про соціально-економічні та соціально побутові питання, доповідач навела красномовні цифри. Так, додаткову відпустку за ненормований робочий день (7, 4 або 2 дні) надано 577 працівникам, за що вони отримали 140 320 грн. (попереднього року - 129 301 грн.). Сумарні дані по виплаті премій склали 12 млн 961 тис. грн. (попереднього року - 10 млн 114 тис. грн.). Доплата за вчені звання та наукові ступені становила 4 млн 621 тис. грн. (попереднього року - на 700 тис. грн. менше). Суттєво зросли витрати на спецхарчування (молоко), мило, спецодяг та засоби захисту.

Акцентувала увагу профспілковий лідер на реалізації заходів з охорони праці, на які витрачено у 2 рази більше, ніж було передбачено колективним договором (майже 5 млн грн.), що свідчить про належне ставлення керівництва університету до цієї сфери. Подякувала доповідач і начальнику відділу охорони праці А.В. Лебединець за ініціативну, кваліфіковану та злагожену роботу. Зокрема, під час проведення (на виконання рішення Вченої ради СумДУ) перевірки стану охорони праці та протипожежної безпеки на всіх кафедрах усіх факультетів та у всіх підрозділах АГЧ і АУП (спільно з представниками адмініст-

рації вишу) та усунення виявлених при цьому недоліків.

Нагадала В.О. Боровик і про те, що в гуртожитку № 1 працює медпункт, у якому є кабінети: фізіотерапевтичний, маніпуляційний, терапевтичний, фельдшерський, функціональної діагностики. Витрати на медпрепарати, інструментарій, обладнання, матеріали, воду, електроенергію, тепло та ін. сплачуються за рахунок університету. При цьому доповідач зазначила, що останнім часом із-за дефіциту молодшого медичного персоналу виникає багато нарікань з боку студентів та викладачів на організацію роботи медпункту, особливо в частині надання невідкладної допомоги. Це питання відоме ректорату, надана інформація депутатам обласної ради й у найближчий час чекаємо на позитивні зрушення.

Для поліпшення медичного обслуговування з ініціативи профкому в кожному корпусі у чергової наявна аптечка з ліками першої необхідності. На особливий контроль у звітному році взято було проходження періодичного медичного огляду.

Позитивно охарактеризувала голова профкому діяльність комплексу громадського харчування СумДУ, за що подякувала його директора О. М. Чеховського. А також нагадала, що в університеті наказом ректора № 595-I від 09.07.10 р. створена громадська Рада з питань організації харчування та прийнято Положення про Раду. Соціально-побутовою комісією профкому взято на контроль процес ціноутворення та якості надання послуг КГХ, проведено анкетування серед університетівців та обговорено його результати на засіданні громадської Ради.

Усім зрозуміло, підкреслила доповідач, яке значення, особливо у кризовий час, має матеріальна допомога. Усього за 2011 р. адміністрація та профком надали допомоги членам колективу на суму понад 100 тис. грн. Також відбувалось оздоровлення працівників університету та членів їх сімей як за рахунок коштів профспілки, так і відрахувань адміністрації на оздоровчу, культурно-масову та спортивну роботу (сума відрахувань у 2011 р. склала 200 тис. грн.). Загальна ж сума виплат на оздоровлення у звітному році становила майже 2 млн грн. Усі подані заяви на оздоровлення за пільговими путівками задоволені на 100%. Здійснювалася також компенсація за путівки (500 грн. члену профспілки та 400 грн. дитині).

Загалом на реалізацію заходів, передбачених колективним договором, знадобилось у 2011 р. понад 23 млн грн. (проти 17 млн грн. у 2010 р.).

Щодо культурно-масової роботи у звітному році, то голова профспілки повідомила, що були і культурпоходи в театри та філармонію, організовувалися поїдки по гриби та екскурсії в Путивль (ветерани), Батурин (заступники деканів з виховної роботи), Київ

та Пирогово (АУП), Прилуки, Качанівка (ТЕСЕТ), Полтава (ЕЛІТ), Глухів, Путивль (КІ СумДУ) тощо. Проводилася також ціла низка заходів по святкуванню новорічних та різдвяних свят, 8 Березня, травневих та ветеранських свят, ювілейні та освітянські свята. Вдруге проведено серед працівників університету конкурс художньої самодіяльності "Весняні передзвони", який виявив безліч талантів в нашому колективі, переможці та призери отримали грошові премії, а також здійснили цікаві екскурсії.

Упродовж звітнього року велася профкомом і спортивно-масова робота. Чимало університетівців взяло участь у Спартакіаді здоров'я, "Веселих стартах" на водно-весловій базі університету, відпочинку на лижній базі СумДУ, водних процедурах у басейні тощо. Затверджено Положення про Спартакіаду й на 2012 р. і вона вже йде повним ходом.

До найбільш значущих подій 2011 р. доповідач віднесла: обласний профспілковий семінар ВНЗ I-IV рівнів акредитації щодо проекту закону "Про вищу освіту" (на базі СумДУ); проведення семінарів із приводу реформи пенсійної системи (протягом року); роботу профкому зі зверненнями, скаргами громадян; листування з урядовими структурами, народними депутатами України, вищестоящими профспілковими організаціями, органами самоврядування; участь у профспілковій акції "Проти бідності" (листопад 2011 р.); звіти на факультетах, у профгрупах та підрозділах (вересень-листопад 2011 р.).

Дуже цікавим та корисним у році минулому був семінар-нарада з головами профспілкових комітетів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації "Роль профспілкових організацій ВНЗ у формуванні та реалізації соціально-економічної політики: стан, проблеми, перспективи" (м.Київ, 19-20.10.11 р.), організований ЦК галузевої профспілки. Оскільки в липні 2011 р. був прийнятий Закон України "Про соціальний діалог", одним з мо-

ментів на семінарі був розгляд питання про репрезентативність профспілок, як основний з принципів соціального діалогу. До речі, саме профспілка освіти першою пройшла процедуру репрезентативності (офіційного визнання), а відтак є повноправним представником освітян у веденні переговорів з урядовими та іншими структурами.

Обговорювались на республіканському семінарі і питання модернізації вищої освіти та законопроект "Про вищу освіту"; фінансово-економічні показники забезпечення вищої освіти та забезпечення трудових прав і гарантій працівникам ВНЗ; національна рамка кваліфікацій як інструмент для налагодження ефективної взаємодії сфери освітніх послуг та ринку праці; проект Національної стратегії розвитку освіти на 2012-2021 роки. І звичайно ж законодавче забезпечення реформування пенсійної системи.

Голова профкому подякувала профактив за активну позицію та адміністрацію СумДУ за розуміння й вирішення тих проблем, які щоденно ставит перед університетівцями життя.

Насамкінець В.О. Боровик зауважила, що у грудні 2011 р. відбулось розширене засідання профкому з представниками адміністрації, на якому було здійснено детальний аналіз виконання колективного договору за рік минулий, обговорено деякі зміни, доповнення та прийнято рішення пропонувати конференції трудового колективу продовжити діючий колективний договір на 2012 р. з внесенням змін, винесених на розгляд даної конференції (див. рис.).

Цю пропозицію конференція трудового колективу одноголосно підтримала.

Від редакції. У 2011 році університет отримав диплом I ступеня в обласному конкурсі на кращий колективний договір, а голова профспілкової організації В.О. Боровик отримала від ЦК галузевої профспілки Золоту відзнаку "Заслужений працівник профспілки працівників освіти і науки України". Також Вченою радою СумДУ їй присуджено звання "Заслужений науково-педагогічний працівник університету".

Зміни та доповнення до колективного договору 2012 року:

- п. 1.11 постійно діючий семінар з правових питань;
- п. 4.1.4 контроль медоглядів спец. категорій, флюорографія;
- п. 4.12 навчання з охорони праці;
- п. 5.5 - медичне обслуговування, поліклініка, санаторій-профілакторій, **ВІДПОВІДАЛЬНІ**;
- п. 5.6 - б/в: пошук, **ВІДПОВІДАЛЬНІ**;
- п. 5.7 - 0,3% (ст. 44 знято обмеження на вимогу профспілок) - відрахування коштів (не менше 200 тис. грн. на рік).
- Додатки А, Ж, И, К, Л, М, Н (склад роб. комісії, шкідливі умови, додаткова відпустка, мило, молоко, спецодяг, угода з охорони праці - нова редакція на 2012 р.)

Обговорення к.д. (вересень-грудень 2011 р.): суттєвих пропозицій з місць не надійшло.

Постійно-діюча роб. комісія по к.д. вносить пропозицію:

продовжити діючий к.д. на 2012 р. з внесенням змін та доповнень, винесених на розгляд даної конференції.

СПОРТМАЙДАНЧИК

ГРА АРИСТОКРАТІВ

ПАМ'ЯТІ КОЛЕГИ

Більшість із нас уперше дізнається, що таке бадмінтон, під час літнього відпочинку. Але веселе кидання вола на пляжі або галявинці має небагато спільного з бадмінтоном як ігровим видом спорту, який не менш видовищний та емоційний, ніж теніс, а за фізичними навантаженнями входить до трійки найважчих видів спорту. Гравець постійно робить різкі рухи, стрибки, прискорення, при цьому пульс його сягає іноді рівня 190-200 ударів за хвилину.

Батьком сучасного бадмінтону вважають англійського герцога Бофорта. Повернувшись із Індії (1872 р.), він привіз дружині в подарунок ракетки і м'яч із пір'ям (волан). Назвали нову гру на честь помістя Бадмінтон у Глостерширі, де мешкав герцог. Тривалий час бадмінтон вважався винятково аристократичним спортом.

Популярність бадмінтону у країнах Сходу - надзвичайна, підтвердженням чого є рівень гри азіатських гравців, які займають перші щаблі світових рейтингів. Однак і в Європі почався "бадмінтоновий" бум. І сьогодні вона конкурує з країнами Азії на рівних. Найбільшого поширення цей вид спорту набув у Данії, Швеції, Англії та Німеччині. Наприклад, у Данії бадмінтон - другий за популярністю після футболу!

У 1992 р. у Барселоні бадмінтон уперше включений до програми Олімпійських ігор. Розігрувалися 4 комплекти медалей в одиночному і парному розрядах серед чоловіків і жінок. У 1996 р. додатково ввели змішаний розряд. Цей вид спорту має багато прихильників як серед молоді, так і людей старшого віку.

У СумДУ бадмінтон з'явився ще в 1973 р. - була заснована секція для викладачів та співробітників, яку очолював кандидат у майстри спорту Юрій Берест. Він активно грав сам і прищеплював любов до цієї гри й усім бажаючим. Не можна не згадати, як майстерно грали професор кафедри гідраліки В.М. Коваленко та доктор технічних наук, професор М.І. Волков, яких, на жаль, уже немає з нами.

До активу бадмінтоністів в різні часи входили також завідувач кафедри технології машинобудування, верстатів та інструментів, професор В.О. Залого, доцент кафедри прикладної гідроаеромеханіки О.І. Котенко, доцент кафедри електроніки і комп'ютерної техніки Ю.Ф. Самедов, викладачі кафедри фізичного виховання В.М. Бойко та В.І. Денисенко, інші університетівці. У Спартакіаді "Здоров'я" із бадмінто-

ну Медичний інститут завжди гідно представляли В.З. Сікора (професор, завідувач кафедри анатомії людини) та А.Є. Шепелев (доцент, кандидат біологічних наук).

Університетська секція завжди відкрита для всіх бажаючих займатися цим видом спорту. Так, наприклад, відомий музикант, організатор міжнародних фестивалів органної та камерної музики "Бах-фест" та "Органум" Орест Коваль ще у 1974-1978 роках на громадських засадах вів секцію для студентів, ділився набутим досвідом з бадмінтоністами-початківцями, вдосконалював тут свою майстерність. Навіть зараз, у поважному віці, Орест Романович підтримує спортивну форму, до сих пір займаючись улюбленим видом спорту.

Секція має чудову оздоровчу спрямованість, активно займаються в ній викладачі та співробітники СумДУ О.В. Марченко, В.Ф. Котов, О.В. Куріленко, Є.В. Гаркуша, С.В. Глівенко, О.Р. Гладченко, В.І. Лисиця, І.В. Возна, О.В. Галахова, багато інших.

На сучасному етапі керівництво секцією на громадських засадах здійснює Сірик Антоніна Євгенівна, старший викладач кафедри фізичного виховання. З її ініціативи, починаючи з 2010 року, наші "аматори" почали брати участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях із бадмінтону серед ветеранів. Так, у травні 2010 року збірна команда СумДУ вперше взяла участь у престижному міжнародному турнірі серед ветеранів, який проводився в Євпаторії та приймав учасників з України, Росії та Молдови. Наші бадмінтоністи тоді виступили, скромно, але згодом прийшли і перші успіхи. У жіночому розряді категорії "45+" пара у складі Оксани Гладченко, старшого викладача кафедри іноземної мови, та Антоніни Сірик спочатку в лютому 2011 р. посідає III місце в Кубку Галичини, а влітку сенсаційно підіймається на вищу ступінь п'єдесталу пошани на Всеукраїнських змаганнях у Севастополі, потім вибирає золоту першість у престижному міжнародному турнірі "Кубок Чорного моря-2011".

Приклад викладачів та співробітників університету надихає студентів на активні заняття цією грою та відповідно заохочує до змагальної діяльності.

Підтвердженням цьому є змагання першості міста з бадмінтону серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які наприкінці минулого року успішно приймав наш університет. Упевненої перемоги (уже третій раз поспіль) виборола команда його викладачів та співробітників. Приємно відзначити інтернаціональний склад команди наших студентів. У чоловічому розряді першість виборола команда СумДУ у складі представника Медінституту з ОАЕ Ахмеда Саефа, студента факультету ФЕМ з Китаю Бофена Ху та В'ячеслава Кінаша (студент ІФСК). Ми пишаємося переможцями і бажаємо нашим спортсменам подальших успіхів на бадмінтонних майданчиках.

Ми пам'ятаємо
У січні їй виповнилося 67 років. Народжена в Тетянин день, який вважається днем студентів, Ольга Василівна ФІНОВА вміла знаходити з ними спільну мову. А це було так важливо для директора студмістечка СумДУ. До приходу в наш університет вона працювала вихователем у гуртожитках і СНВО ім.М.В. Фрунзе, у Машинобудівного коледжу, але по-справжньому її організаторський талант розкрився саме тут, у державному університеті.

Дев'яності роки минулого століття були не з легких: гіперінфляція, заборгованість із заробітної плати викладачів та співробітників, мізерна стипендія у студентів та жодної копійки на щорічний ремонт гуртожитків (студентів-платників на той час було обмаль). У таких умовах Ользі Василівні все-таки вдалося не лише згуртувати колектив і самотужки за допомогою дрібних спонсорів та студентів-мешканців гуртожитків здійснювати поточний ремонт, а й створити дієву студентську раду, оперативний загін охорони, проводити цікаві вечори й зустрічі тощо.

Вийшовши на заслужений відпочинок, вона в пошуках додаткового заробітку змінила кілька видів занять, але по-справжньому знайшла себе на посаді адміністратора Театру юного глядача (ТЮГ), де пропрацювала ще майже десять років. Маючи неабиякий педагогічний досвід, по-іншому організувала дистрибуцію театральних квитків, особисто підключивши до цього позанавчальні структури навчальних закладів міста, що швидко дало позитивні результати.

Її син, Олег Анатолійович Фінов, також має відношення до нашого університету. Професійний військовий, підполковник Збройних сил України, він закінчив службу в Інституті ракетних військ та артилерії, який на той час входив до складу СумДУ. Зараз працює на керівній посаді в системі поштового зв'язку.

Багато хто з університетівців завдяки Ользі Василівні став не лише більше ходити до театру, а й взагалі по-іншому ставитися до театрального мистецтва. Певно, сьогодні вона б дуже раділа, побачивши, яким красенем став сумський ТЮГ. На жаль, не судилося.

О.С. Телетов, доктор економічних наук, професор, экс-проректор СумДУ

Від імені усіх, хто знав Володимира Івановича КРИВОШИШІНА, учнів, друзів та знайомих висловлюю глибокий сум з приводу його передчасної смерті. Ця звістка не могла не засмутити нас, яким він щиро передавав свій досвід організатора, актора, режисера і взагалі талановитої людини. Назавжди залишиться в наших серцях час, проведений з ним у театрі естрадних мініатюр "Ексцентрик", телевізійній команді КВН "Сумські парубки", художнім керівником яких він був. Закономірною, що іменем Кривошишина названий Кубок КВН, на розіграш якого щорік приїжджали команди з різних куточків не лише Сумщини. Цілоком справедливо його нагороджено Почесною відзнакою міського голови "За заслуги перед містом" III ступеня. Постійно усміхнений, теплий, сумлінний у будь-яких діях та справах, щирий у відносинах - такий образ Володимира Івановича збережеться назавжди. Світла йому пам'ять!

Олександр Лоза, колишній директор СТЕМ "Ексцентрик", капітан команди "Сумські парубки"

ХАРЧОБЛОК

СМАЧНО, ЯКІСНО, КОРИСНО

Кажуть, що студенти - завжди напівголодний народ. Але таке висловлювання не про студентів СумДУ. Так, життя їхнє сповнене спонтанності та непередбачуваності, але є в університеті й затишні куточки, де смачним обідом можна поновити життєві сили, поговорити за чашечкою ароматної із друзями чи просто насолодитися смачною випічкою. Варто лише у вільні хвилини забігти до кафетерію у головному корпусі чи сходити до їдальні. Ну а студентам, які понад усе цінують час, оптимальним варіантом є буфети, де можна перекусити навидкуруч.

Комплекс громадського харчування СумДУ, до якого входять їдальня університету, кафетерій, буфети в приміщеннях навчальних корпусів, їдальні Медичного інституту й Машинобудівного коледжу, може задовольнити абсолютно різні смаки та потреби, запропонувати бездоганний сервіс і відмінну якість. Важко не помітити зміни в їдальні університету, наприклад, оновлене меню.

"Ми не збільшуємо, а просто розширюємо асортимент страв. Майстерність персоналу й полягає у вмінні урізноманітнити раціон студентів", - говорить начальник КГХ Олександр Чеховський. Ось чому кожен гурман може тут знайти страву "до смаку". Є також і фірмові страви (своєрідна візитівка КГХ СумДУ), які пропонуються гостям на різноманітних конференціях чи зустрічах. Працівники комплексу разом із представниками профспілкового комітету СумДУ проводять анкетування, аби виявити кулінарні вподобання споживачів. Результати обговорюються на раді з питань організації харчування СумДУ й відповідно до цього формується університетське меню.

Позитивні зміни в організації харчування спостерігаємо і в технічній сфері. Нещодавно замінено лінію роздачі обідів у їдальні Медичного інституту, а в їдальні СумДУ введено додаткову. Це допомагає до мінімуму зменшити чергу охочих пообідати. У кафетерії головного корпусу також вдалося вирішити одвічну проблему - черги. Зараз там окремо обслуговуються ті, хто прагне

взяти повноцінний обід, і ті, хто хоче просто купити тістечко й посмакувати соком. Не лишилися поза увагою студенти, які проживають у гуртожитку. Тепер вони мають можливість перекусити в себе на місці - у гуртожитку №3 запрацював буфет. Своїми враженнями поділився студент із Туркменістану Сеїд Шарапов: "Буфет, який нещодавно відкрився, - справжня знахідка. Продавці завжди ввічливі, розуміють з півслова. Дуже зручно, що не потрібно ходити далеко до магазину, а можна купити щось смачненьке прямо в гуртожитку".

Комплекс працює згідно з вимогами санепідемстанції щодо харчування у на-

вчальних закладах, а обов'язкове дотримання санітарних норм гарантує споживачам якість. За день лише в центральній їдальні обслуговується близько трьохсот відвідувачів, які можуть купити повноцінний обід за порівняно низькою ціною - близько 15 гривень. Комплекс громадського харчування знаходиться на балансі університету. Часто за власний рахунок тут замовляють обслуговування різних заходів. Два-три рази на тиждень у затишних приміщеннях їдальні й кафетерію вітають гостей, яких є чим порадувати і пригостити.

Секрет успіху працівників кулінарної сфери СумДУ - простий. Ним ділиться Олександр Чеховський: "Головне - команда, взаємодопомога, широкий профіль та кваліфікованість. Це й допомагає успішно реалізовувати продукцію, задовольняючи при цьому будь-які кулінарні забаганки споживача". А в планах на майбутнє, за його словами, заміна стільців у їдальні й встановлення там третього розрахункового вузла, поліпшення декору в банкетному залі. Виникла навіть ідея поставити термінали...

Тетяна Заворотько (ЖТ-01)

ПІДКОРЕННЯ ВЕРШИН

ДІЙТИ ДО МЕТИ

У кожної людини є своя мрія, своя мета в житті. Я довго хотіла здійснити сходження на Говерлу - найвищу точку України, але перша спроба два роки тому виявилася для нашої групи невдалою через негодю. І ось на межі старого й нового років знову зібрали рюкзаки та вирушили в омріяну подорож...

Мої батьки - туристи зі стажем зібрали групу, із якою займалися альпінізмом ще в університетські роки. Відтак я вирушила в гори зі справжніми професіоналами. Познайомившись ближче з командою, з'ясувала, що я не єдиний представник СумДУ: підкорювати найвищу вершину Карпат зібралася й Оксана Шовкопляс - керівник відділу розроблення дистанційних курсів. Це сходження, за її словами, неймовірно повернення у "золоті" студентські роки: "Для мене гори - ніби своя церква, до якої хочеться повернутися".

Розпочали сходження вдосвіта. Ще стоячи у підніжжя, зрозуміли: буде не легко. Але вся група, сповнена енергією, прагнула у повному складі дійти до мети в повному складі. Дорога була різною. Йшли і лісовою місцевістю, і відкритими ділянками, де розгулював вітер. Інколи, для власної безпеки, крокували один за одним, вибудовуючи своєрідні сходи. Час від часу піднімався сильний

вітер, з'являвся туман і дрібний сніг, які немов намагалися повернути нас назад, у безпеку, до затишних будинків, тепла та спокою. Однак бажання перемогти самих себе домінувало над усіма ваганнями й страхами.

Піднімалися сім нелегких годин і врешті-решт досягли вершини. Стомлені, але надзвичайно задоволені, стояли у

справжнісіньких хмарах. Навкруги лише небо й щасливі посмішки. В очах туристів прочитувалося почуття власної перемоги, здійснення мрії та захоплення від неймовірності краси побаченого. А в серці над усіма іншими думками й почуттями запанувала думка: "Треба нестримно прагнути, впевнено йти до своєї мети і вона обов'язково здійсниться!"

Альона Дмитренко
"Аматорська журналістика"

СУЧАСНИК

Молодість — пора звершень!

Так говорять майже всі, хто пройшов цей етап життя. Опинившись на лавах студентства, ми й самі змогли відчувати величезний приплив сил, бадьорості та амбіцій. Ось він, той час, коли варто робити шалені вчинки, брати від життя усе, чим воно готове поділитися з нами.

тах" на День факультету.

А ще Віталій встигає знайти достатню кількість часу, щоб провести його в оточенні найкращих друзів. Від студентського життя вже отримав масу задоволення та приємних моментів.

Оскільки живе у гуртожитку, де не може бути ні дня без пригод, то непересічних спогадів і тут назбиралося чимало. Звісно, моменти життя не бувають лише позитивними. З'явилися проблеми зі здоров'ям, і хлопцеві довелося перервати курс навчання на військовій кафедрі, відмовитися від спортивного навантаження, посади студентського декана. Але, незважаючи на це, Віталій зберіг оптимізм та прагнення до кращого. Зауважує, що після пережитого побачив життя в іншому світлі. І хоча від насиченого спортивного способу життя залишилися тільки ранкові пробіжки, у нього є безліч інших хобі.

У цьому році Віталій сподівається лише на краще. Попереду відповідальна пора - випуск з університету, диплом, працевлаштування. Головне, вважає він, не втрачати оптимізму та віри у свої сили, тоді все буде добре: "Немає нічого неможливого в житті. Усе у ваших руках! Прагніть до кращого, адже ви того варти! Цінуйте життя та кожну мить, проведenu разом із рідними та друзями! Успіхів у всіх наступних роках!"

Вікторія Радченко, ЖТ-92

РЕЗОНАНС

газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг - 2 друковані аркуші, приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФ «МакДен», м. Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції:
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2, корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.
Телефони: 78-03-74; 33-02-25.

МИТЕЦЬКІ ПЕРЕХРЕСТЯ

Секрети творчого успіху від майстра

Загальновідомо, що наш університет дуже гостинний, завжди радо й тепло, по-українськи душевно зустрічає гостей. Не стала винятком і зустріч у стінах нашої альма-матер заслуженого художника України Олександра Садовського, який наприкінці січня представляє тут виставку своїх картин, зроблених у неореалістичному стилі.

Зустріч із митцем відбулася у рідній для всіх студентів літературній вітальні бібліотеки СумДУ, на яку прийшли як "мученики науки" (майбутні журналісти й інженери), так і викладачі. В атмосфері, яка склалася, присутні почувалися ніби в майстерні самого художника. З першої хвилини зав'язалася жвава розмова.

Спочатку Олександр Васильович розповів про саму виставку. Роботи дійсно вражають, змушують замислитися над сенсом життя, наштовхують на філософські роздуми. В основному викликають позитивні емоції, адже переважають теплі кольори. Автор говорить: "Я хотів показати тут нашу країну, суспільство, щоб кожен міг знайти там щось своє, рідне". І справді, у творах відчувається українська духовність. Наприклад, картини "Вечорниці", "Рідне село". Загалом роботи об'єднує спільна тема, як зізнався митець, спогади про дитинство.

А ось, наприклад, картина "Півонії" взагалі має власну історію написання: "Одного разу, - розповів художник, - мені подарували півонію, звідки й з'явилася ідея написати картину про ці квіти".

Під час бесіди виявилось, що О. Садовський попри свій талант має ще й добре почуття гумору. На запитання, чому вирішив займатися саме цією справою, відповів: "Бо іншого нічого робити не вмію".

Сьогодні ім'я Олександр Садовський відоме не лише в нашій країні, а й поза її межами. Роботи майстра виставлялися в США (більше ста робіт), Аргентині, Англії, Росії, Японії, Італії та в інших країнах світу. Чимало їх знаходиться в державних та приватних музеях.

Нещодавно митець залучився й до освітньої справи - викладає живопис, дизайн та моделювання в Сумсько-

му педагогічному університеті ім. А.С. Макаренка, є доцентом кафедри образотворчого мистецтва. Працюючи зі студентами, буває, й розчаровується, і дуже радіє, коли трапляються цікаві дипломні роботи. Говорить, що за п'ять-шість років навчання справжнім художником, звичайно ж, стати ніхто не може, а заразити бажанням вчитися майстерності - головне завдання викладача. На його думку, "якщо ставати художником, то треба відмовитися від усього".

Уже підходив кінець творчій бесіді з художником, а нам ніяк не хотілося прощатися з майстром. Остання його відповідь запам'яталась особливо. На запитання, у чому секрет творчого успіху художника, Олександр Васильович відповів: "Потрібно багато працювати та думати". І додав, що немає різниці, хто ти: художник, інженер чи журналіст...

Світлана Шелудченко, ЖТ-11

ВИДАВНИЦТВО Сумського державного університету пропонує повний спектр видавничих та поліграфічних послуг:

- редагування наукових та навчальних видань, докторських і кандидатських дисертацій, дипломних і курсових робіт із дотриманням усіх вимог ДСУ;
- переклад текстів українською, російською та англійською мовами;
- повно кольоровий друк: рекламні буклети, афіші, грамоти, дипломи, листівки, візитні картки, запрошення;
- усі види палітурних робіт.

Ціни - найнижчі, якість гарантуємо! Запрошуємо до співробітництва.

Наша адреса:
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми 40007
Бібліотечний корпус, кімн. 403, 410
Тел.: 687-798, 687-713;
Моб.: 050-69-83-891, 096-38-21-345.
E-mail: info@rvv.sumdu.edu.ua

Шеф-редактор
Олена Ткаченко
Редактор
Василь Чубур
Олена Крупчан
(практикант)
Коректор
Ніна Гавриленко

Автори фото:
Антоніна Сірик,
Ігор Наконечний,
Альона Дмитренко